

2013 11 23

Danderyds kommun
Kommunledningskontoret
Box 66
182 05 Djursholm

Samrådsförslag till ny översiktsplan för Danderyds kommun – ÖP 2013-2030

Naturskyddsföreningen i Danderyd (i fortsättningen NF) har beretts tillfälle att yttra sig över förslag till ny översiktsplan och vill framföra följande.

Förslaget är i stora drag genomtänkt och välskrivet och berör de flesta konsekvenser av framtida markanvändning och byggande. Särskilt vill NF framhålla kapitlet om naturmiljöer och biologisk mångfald som på ett förtjänstfullt sätt behandlar bevarandet av naturvärden. NF har dock synpunkter på den planerade markanvändningen.

Bevarande och byggande

I planen markeras området runt E18 som utvecklingsområde. NF delar uppfattningen att förtätningen skall koncentreras till den befintliga centrumbildningen och de södra delarna av E18.

NF vill dock undanta två naturområden från förtätning och bebyggelse.

Det ena är **sydöstra hörnet av Rinkebyskogen**. Här börjar Roslagsleden och området är en del av Rösjökilen, som går från Djurgården och hela vägen upp till Sigtuna. En bebyggelse här skulle skära av denna viktiga kil.

Det andra området är **sjukhusängen och skogen nedanför Charlottenberg**. Dessa områden är på kartan i avsnittet "Naturvård" i översiktsplanen markerade som naturområden, men har fått en annan status på andra kartor i planen och ligger även inom förtätningens område. NF anser att man kan bygga intill sjukhuset, men ner mot vattnet ska man bevara området som naturmark. Det fastslås i planen att det är viktigt med stora sammanhängande grönområden. Här finns just ett sådant. Ängen nedanför sjukhuset och udden mitt emot Ulriksdal bildar tillsammans med skogen, berget och strandpromenaden ett viktigt rekreationsområde. Här vid det smala Stocksundet finns dessutom en sambandslänk mellan Mörbylundskogen och Nationalstadsparken. Det är viktigt att inte bryta denna gröna korridor.

Det är också angeläget att **tunnelförläggning av E18 utreds i ett tidigt skede**, så att inte låsningseffekter uppstår. I väntan på att E18 tunnelförläggs är det av största vikt att inte förstärka barriäreffekten genom bebyggelse utmed E18 utan att skydda det viktiga gröna sambandet mellan Rinkebyskogen och Ekebyskogen / Ekebysjön. Detta samband behöver förstärkas.

Trafik

Nordostsektorn planeras växa kraftigt de närmaste åren, och det är därför av största vikt att planera för den ökande trafiken genom Danderyd.

NF anser att **en förlängd tunnelbana till Arninge bör ha högsta prioritet**, och att politiker och tjänstemän måste agera kraftfullt för att få en utbyggnad till stånd.

E18 är en viktig trafiklänk och utgör nordostsektorns huvudstråk för vägtrafik. NF stöder planerna på att tunnelförlägga E18. **Tunnelförläggning är att föredra** framför överdäckning. Tunneln bör sträcka sig från bron över Stocksundet förbi Danderyds kyrka och bort mot Täby kommun, förslagsvis till Roslags Näsby. Här behöver man samarbeta med Täby kommun.

En utbyggnad av **Roslagsbanan** bör göras med stor försiktighet. Dubbelspår samt ökad hastighet och turtäthet utgör inte bara en stor olägenhet för de kringboende utan stör även djurlivet inom området. Banan utgör redan i dag en kraftig barriär. Denna kommer att förstärkas ytterligare vid en utbyggd kapacitet. Detta problem kräver en lösning.

NF ser med tillfredsställelse att kommunen arbetar för en **cykelstrada**. Det är viktigt att skapa ett enkelt och säkert alternativ för personer som vill ställa bilen och cykla till jobbet. Det är dock av yttersta vikt att säkerheten garanteras även för gångtrafikanter, t.ex. vid korsningar och busshållplatser. I detta sammanhang vill NF påpeka att det är angeläget att kommunen gör det möjligt att cykla tryggt och säkert också inom kommunen – inte minst viktigt för alla dem som dagligen cyklar till tunnelbanan.

Ökad turtäthet för busstrafiken inom kommunen vore ytterligare ett steg på väg mot en hållbar utveckling.

Avfallshantering

NF ser med tillfredsställelse

- att kommunens avfallsplan följer EU:s avfallshierarki, där avfallsminimering är högsta målet
- att privatpersoner har möjlighet att lämna farligt avfall och grovavfall inom kommunen
- att insamling av matavfall kommer att tillämpas fullskaligt från och med år 2014
- att man planerar för fastighetsnära insamling vid all nybebyggelse

NF vill framhålla **vikten av upplysning** för att få kommuninvånarna att inta en positiv attityd till källsortering. För att få en effektiv materialåtervinning bör det också vara **enkelt** att lämna sitt sorterade avfall vid kommunens återvinningsstationer.

NF föreslår att man planerar för att införa **fastighetsnära insamling för kommunens alla fastigheter** genom att använda en annan typ av sopkärl, som rymmer flera fraktioner. På detta sätt återvinns man med framgång i södra Sverige.

Naturmiljöer och biologisk mångfald

NF ser med tillfredsställelse

- att de områden som föreningen länge värnat om i dag är eller kommer att bli naturreservat – öarna i Värtan, Ekebysjön med omgivande kulturlandskap och Rinkebyskogen. Dessa områden samt andra grönområden och parker har i dag väl genomtänkta skötselplaner
- att man karterar och vårdar kommunens bestånd av ekar och andra grova träd
- att man definierat ekologiskt särskilt känsliga områden inom kommunen.

NF vill tillägga följande.

Sättra ängar utgör en spridningskorridor mellan Nationalstadsparken och Rinkebyskogen och har stor betydelse för områdets biologiska mångfald. **Ängarna bör i framtiden ingå i Rinkebyskogens naturreservat.**

Ekebysjöns naturreservat bildades 2008 och är ca 40 ha stort. NF kämpade hårt för att få reservatet större. Den variationsrika naturmiljön runt Ekebysjön är en förutsättning för ett rikt fågelliv i sjön. NF anser att de kvarvarande öppna markerna runt sjön ska införlivas i reservatet för att förhindra en eventuell framtida exploatering.

Det är av största vikt att behålla gröna länkar mellan olika naturområden inom en kommun. Ekebysjöns värdekärna hänger ihop med Rinkebyskogen via de öppna markerna söder om gymnasiet och vidare genom Ekebyskogen och Altorpskogen. Området har under åren naggats i kanten. I den nya översiktsplanen är ett område väster om Ekeby skogsväg markerat för sport och fritid. I förra översiktsplanen var området markerat som ekologisk spridningslänk. Detta är viktigt att påpeka, eftersom man i dag planerar att placera ett fotbollstält mitt i länken. Tältet kommer att effektivt täppa till den sista gröna biten av spridningskorridoren. **Området bör återfå sin funktion som spridningslänk.**

Vatten

NF är djupt oroad över den dåliga vattenkvaliteten i Edsviken men ser med tillfredsställelse

- att kommunen avser att upprätta en Blåplan för att få en samlad bild av vattensituationen inom kommunen
- att kommunen tillsammans med de andra kommunerna i Edsvikens vattensamverkan arbetar för att god vattenstatus ska uppnås
- att man avser att utarbeta en plan för dagvattenhantering

NF har under många år påtalat vikten av att **återskapa de forna våtmarkerna norr om Danderyds kyrka**. Dessa skulle på ett effektivt sätt fungera som filter för det förorenade vattnet som kommer från kulverten vid Rinkeby industriområde och den hårt trafikerade E18 samt kraftigt minska belastningen på Nora träsk och Edsviken. Den biologiska mångfalden inom området skulle dessutom öka genom att fåglar och andra djur lockas till våtmarken.

Naturskyddsföreningen i Danderyd

Eivor Niklasson
Ordförande

Eivor Niklasson
Ekbacksvägen 33B
182 38 Danderyd

Tfn 08/755 42 46